

від традиційного бізнесу. Впевненість керівника стартапу в його успішній реалізації є рушійною силою від розробки ідеї до масштабування бізнесу.

Література:

1. Steve Blank and Bob Dorf. The Startup Owner's Manual; The Step-by-Step Guide for Building a Great Company. URL: [https://smeportal.unescwa.org/sites/default/files/2019-12/The Startup Owner's Manual-](https://smeportal.unescwa.org/sites/default/files/2019-12/The%20Startup%20Owner%20s%20Manual-%20A%20step%20by%20step%20guide%20for%20building%20a%20great%20company.pdf)

[A%20step%20by%20step%20guide%20for%20building%20a%20great%20company.pdf](https://smeportal.unescwa.org/sites/default/files/2019-12/The%20Startup%20Owner%20s%20Manual-%20A%20step%20by%20step%20guide%20for%20building%20a%20great%20company.pdf) (date of application: 08.05.2024).

2. 10 головних навичок топ-менеджерів Кремнієвої долини. URL: <https://staff-capital.com/10-golovnih-navychok-top-menedzheriv-kremnievoji-dolyny/> (дата звернення: 08.05.2024).

КОГНІТИВНА ГНУЧКІСТЬ: ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЛІДЕРІВ У СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ

Юхта Р.Ю., здобувач першого (бакалаврського) рівня ВО,
спеціальності 073 «Менеджмент»

Приватний вищий навчальний заклад
«Інститут психології і підприємництва»

Науковий керівник – Зайцева І.Ю., д.е.н., професор

В умовах динамічно мінливого світу, де панують зміни та невизначеність, успіх бізнесу залежить від здатності швидко адаптуватися до нових умов та приймати нестандартні рішення. Саме тому когнітивна гнучкість стає ключовою компетенцією для лідерів та керівників усіх рівнів. Когнітивна гнучкість – здатність змінювати свої переконання за допомогою переосмислення ситуації цілісним «я» змістів своєї свідомості [1].

Розглядаючи нові виклики, компаніям доводиться постійно переглядати свої стратегії та цілі. Розвиток когнітивної гнучкості дозволяє керівникам та топ-менеджменту компанії швидко й ефективно реагувати на зміни, розширювати світогляд, знаходити нові можливості та працювати в умовах невизначеності [2].

Нещодавно світ спіткала пандемія, згодом в Україні почалася війна. Люди знаходяться в стані проживання заперечення, гніву, депресії, тому що не були готові до раптових змін, які дезорієнтують та позбавляють впевненості у завтрашньому дні. Проте є ті, хто пройшов ці стадії швидше та впорався зі стресовими ситуаціями в умовах турбулентності, зумівши використати зволікання та невизначеність інших на свою користь. Підприємці почали пристосовувати продажі до онлайн-формату та шукати нові ніші для розвитку власного бізнесу. Викладачі перейшли до онлайн-консультацій, спортивні тренери почали робити прямі трансляції тренувань.

Що відбулось з тими, хто мав низький рівень когнітивної гнучкості?

Розгубленість, очікування повернення до «нормального життя», завмирання від нерозуміння, як діяти. Деякі й досі не можуть опанувати себе та пристосуватися [3].

Лідери, які володіють когнітивною гнучкістю, здатні об'єднувати різні принципи мислення та ментальні моделі в плануванні, ухваленні вагомих рішень і щоденній роботі. Вони підбирають способи вирішення складних та неординарних проблем, отримують новий досвід і знаходять нові лінії поведінки, що дає змогу їм досягати успіху в перехідні періоди з найменшими втратами. Ті, хто працюють за планом А, але тримають у голові плани Б, В і Г, а також з легкістю сприймають та використовують постійні зміни в бізнес-середовищі, володіють когнітивною гнучкістю. Такі люди завжди розглядають різні варіанти розвитку подій і бачать, коли потрібно перейти від одного плану до іншого і внести зміни. Наявність когнітивної гнучкості свідчить про рухоме мислення, інтерес до нових підходів, вміння бачити та використовувати раніше приховані причинно-наслідкові зв'язки та здатність відмінно працювати в команді. Лідери, які володіють когнітивною гнучкістю, з готовністю вчаться на своєму досвіді і розпізнають ситуації, коли старі підходи не спрацьовують. Лідери з гнучким мисленням вміють чітко та лаконічно доносити свої ідеї та

слухати думки інших, що забезпечує ефективну комунікацію та допомагає уникнути непорозумінь. Вони створюють атмосферу довіри та поваги, в якій люди відчують себе комфортно та готові йти на співпрацю. Також заохочують співробітників ділитися своїми знаннями та досвідом один з одним. Це допомагає знайти нові рішення та покращити загальну продуктивність. Саме тому, колективи, які працюють з такими людьми, проходять через зміни спокійно й ефективно [4].

Отже, наразі вкрай важливо розуміти цінність такої особистої якості, як когнітивна гнучкість, оскільки вона допомагає людям, спільнотам і системам процвітати перед обличчям негараздів, справлятися зі стресом і невизначеністю, а також продовжувати розвиватися та вдосконалюватися з часом, бути відкритим до нових можливостей.

Як казав В. Грін: «Сенс життя полягає не в тому, щоб чекати, коли закінчиться гроза, а в тому, щоб вчитися танцювати під дощем» [5].

Література:

1. Сіддецька Н.П. Розвиток когнітивної гнучкості і критичного мислення в освітньому процесі закладів ПТО. [веб-сайт]: *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvitok-kognitivnoi-gnuckosti-i-kriticnogo-mislenna-v-osvitnomu-procesi-zakladiv-ptov-430970.html> (дата звернення: 01.05.2024).

2. What is Resilience and Why is It Important to Bounce Back?. PositivePsychology.com. URL: <https://positivepsychology.com/what-is-resilience/> (date of application: 29.04.2024).

3. Українська правда. Життя. Когнітивна гнучкість – основна навичка епохи пандемії. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2021/04/11/244495/> (дата звернення: 29.04.2024).

4. Budni: про роботу та життя від robota.ua. URL: <https://budni.robota.ua/ru/career/shho-take-kognitivna-gnuchkist-i-yak-yiyi-rozvivati-2> (дата звернення: 29.04.2024).

5. Вівіан Грін. Цитати Українською мовою. URL: <https://tsyaty.com/15079-vivian-grin.html> (дата звернення: 30.04.2024).